

به نام خدا

عنوان درس:

بافت فرسوده

عنوان پروژه:

بررسی بافت تاریخی میدان نقش جهان اصفهان و

مقایسه آن با بافت تاریخی شهر لندن

استاد مربوطه:

دکتر تولایی

دانشجو:

مهسا عباسی

بهار ۱۳۹۴

مقدمه :

بافت‌های قدیمی شهرها از جمله بافت‌هایی هستند که اکنون در پی تغییر الگوی زیست و شکل‌گیری نیازهای جدید دچار نارسایی‌های کالبدی- فضایی شدیدی گردیده‌اند. این تنگناها و تبعات اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن، به گونه‌ای دو سویه موجب پائین آمدن کیفیت زندگی در بافت‌های قدیمی شهری شده است. فرسودگی کالبدی و فرسودگی حیات اجتماعی و اقتصادی بافت‌های قدیم در یک رابطه متقابل به تشدید رکود هرچه بیشتر حیات شهری و تنزل کیفیت زیست شهری در اکثر شهرهای ایران منجر گردیده است.

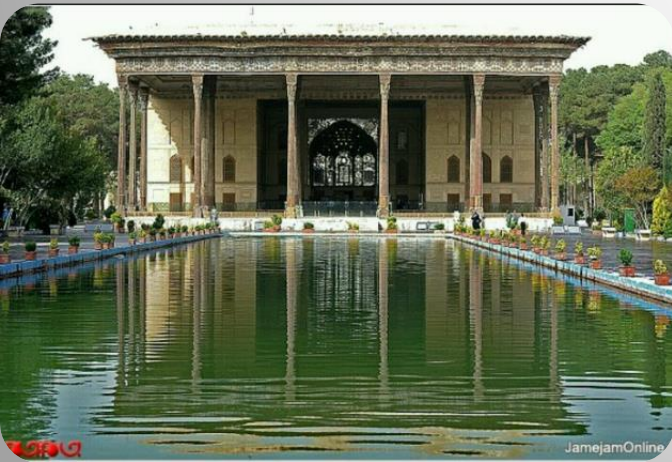
امروزه یکی از موضوعات مهم و مطرح در کشور ما حفظ و نگهداری بافت‌های قدیمی شهرهاست. مراکزی که زمانی نه چندان دور، از جنبش و فعالیت شایان توجهی برخوردار بوده‌اند. اما امروزه به دلایل فراوان، در حال فرسوده شدن، رکود و خمودی و تخریب‌اند. این بافت‌ها در حال حاضر دچار مشکلات فراوانی هستند که اگر در جهت رفع آنها، اقدام لازم انجام نشود، به مخروبه‌های بزرگی تبدیل خواهد شد.

معرفی شهر اصفهان

اصفهان یا اِسْفَهان، شهری باستانی در مرکز ایران است. این شهر مرکز استان اصفهان و نیز مرکز شهرستان اصفهان است. اصفهان، سومین شهر پهناور ایران پس از تهران و مشهد و سومین شهر پرجمعیت ایران پس از تهران و مشهد است این شهر در میان سال‌های ۱۰۵۰ تا ۱۷۲۲ میلادی به ویژه در قرن شانزدهم میلادی در میان حکومت صفویان هنگامی که برای دومین بار (پس از دوران سلجوقیان) پایتخت ایران شد، رونق فراوانی گرفت. حتی امروزه نیز شهر مقدار زیادی از شکوه گذشته خود را حفظ کرده‌است. بناهای تاریخی متعددی در شهر وجود دارد که تعدادی از آنها به عنوان میراث تاریخی در یونسکو به ثبت رسیده‌اند اصفهان در سال ۲۰۰۶ به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام و در سال ۱۳۸۸ به عنوان پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی انتخاب شد.

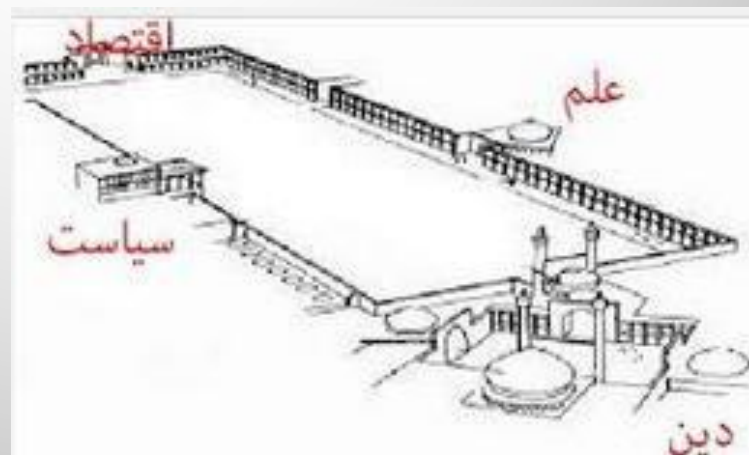

این شهر به داشتن معماری زیبای اسلامی و بسیاری از بلوارهای زیبا، پل‌های سرپوشیده، کاخ‌ها، مسجدها و مناره‌های منحصر بفرد معروف است. این امر باعث شده‌است که در فرهنگ ایرانی اصفهان، نصف جهان لقب بگیرد. میدان نقش جهان یکی از بزرگترین میدان‌های دنیاست و نمونه برجسته‌ای از معماری اسلامی است که توسط یونسکو به عنوان میراث جهانی ثبت شده‌است.

بافت تاریخی میدان نقش جهان

میدان نقش جهان به صورت فضایی از پیش طراحی شده با وسعتی در حدود ۵۰۵ متر طول و ۱۶۰ متر عرض ساخته شد و در چهار طرف آن چهار بازار شکل گرفت. این میدان دارای پلان هندسی منظم به صورت مستطیلی که در راستای شمالی جنوبی کشیدگی دارد. در چهار سوی میدان نقش جهان به ترتیب چهار بنا احداث گردید که مشتمل بر کاخ عالی قاپو در غرب به عنوان جایگاه حکمرانی شاه، سردر بازار قیصریه در شمال، مسجد شیخ لطفالله در شرق به عنوان جایگاه مذهبی حکومتی شیعه و مسجد جامع عباسی در جنوب میدان که جایگاه تبلور قدرت اجتماعی و مردمی بود. این عناصر چهارگانه در ترکیب با بازار که به صورت طاق نماهایی متحدالشکل در دو طبقه اطراف فضای باز میدان شکل گرفته بودند بدنه محصور کننده میدان را شکل میدادند. طبقه اول بازار پیرامون میدان شامل مغازه های تجاری بود و طبقه دوم آن نیز به صورت ایوانها و اتاقهای کوچکی برای کار و استراحت بازاریان شکل گرفته بود.

فرم میدان در دوران صفوی

موقعیت میدان نقش جهان در شهر

فرم کنونی میدان

مسجد شیخ لطف الله (در ضلع شرقی)

مسجد شیخ لطف‌الله یکی از بناهای پیرامونی میدان است که به عنوان مسجد اختصاصی شاه عباس بکار می‌رفته این مسجد به دستور شاه عباس ساخته شده‌است. این بنا در سمت مشرق میدان قرار دارد. این مسجد در دوره قاجار به شدت تخریب شد و در زمان رضا شاه بازسازی گردید. کاشیکاری فعلی پوشش بیرونی آن مربوط به سال ۱۳۱۵ شمسی است. گنبد این بنا ۳۲ متر ارتفاع داشته و ساخت آن ۱۷ سال به طول انجامیده‌است. تفاوت این بنا با سایر مساجد دوره صفوی این است که مسجد شیخ لطف‌الله دارای صحن نیست و مناره نیز ندارد.

مسجد امام (در ضلع جنوبی)

این مسجد، مهم‌ترین مسجدی است که از دوره صفویان در ایران برجای مانده است. کار ساخت این مسجد در سال ۱۰۲۰ هجری قمری آغاز شده و تزئینات نهایی آن در زمان شاه سلیمان به سال ۱۰۴۷ ه. پایان رسیده است. ارتفاع گنبد این مسجد ۵۲ متر، ارتفاع مناره‌های اصلی ۴۸ متر و ارتفاع مناره‌های ورودی ۴۲ متر است. از ویژگی‌های این مسجد کاشیکاری بسیار زیبا و هنرمندانه، رابطه معماری و بصری مسجد و مناره‌های چهارگانه آن با میدان، نابرابری محور میدان با قبله و تصحیح آن در دهلیزهای ورودی و بازتاب صدا در زیر گنبد مسجد است. این مسجد در گذشته به نام‌های مسجد مهدی، مسجد جامع، مسجد سلطانی، مسجد شاهی، جامع کبیر عباسی و مسجد شاه معروف بوده و امروزه مسجد امام نامیده می‌شود.

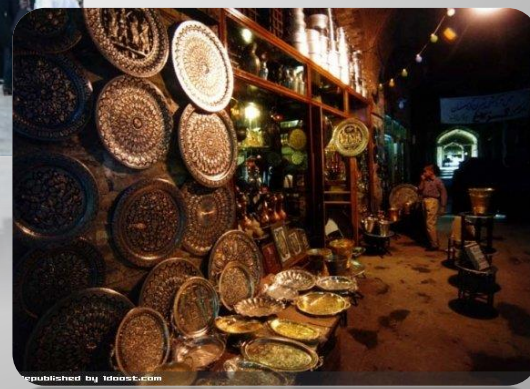
کاخ عالی قاپو(در ضلع غربی)

کاخ عالی قاپو در ضلع غربی میدان در ۶ طبقه و به زیربنای حدود ۱۸۰۰ مترمربع، احداث شده است. ارتفاع نهایی این کاخ از سطح میدان ۳۴ متر بوده و در هر طبقه تزئینات هنری خاص خود را دارد. از خصوصیات بارز این بنا وجود خاصیت واکنش صوت و صدا در محل ورودی، تالار پذیرایی بسیار زیبا، تالار اصلی موسیقی و ۵۳ اتاق به منظور استفاده جهت اتاق نشیمن، اتاق جلسه، دولت‌خانه و محل استقرار سفرا و میهمانان است. سازه بنا برپایه دیوارهای باربر و تیرها و ستون‌های چوبی استوار است.

سر در قیصریه (در ضلع شمالی)

سردر قیصریه بنایی است در ورودی اصلی بازار بزرگ اصفهان. این بنا در گذشته نه‌چندان دور دارای سه طبقه و اکنون دارای دو طبقه است. طبقه سوم آن که تخریب شده، نقاره‌خانه را تشکیل می‌داده است که در آن با صدای موسیقی، اوقات روز را اعلام می‌کرده‌اند. این سر در به بازار بزرگ اصفهان باز می‌شود و در گذشته راه اصلی بازار اصفهان بوده است. سردر قیصریه شامل چهار درب فرعی، یک دروازه اصلی و یک حوض بوده که حوض آن حدود دهه ۱۳۴۰ شمسی به باغچه تبدیل شد ولی اکنون احیا شده است. علت نامگذاری این بنا، شباهت آن به یکی از بناهای شهر قیصریه بوده است. بر بالای سردر، نقاشی‌هایی به قلم رضا عباسی به چشم می‌خورد. ناقوس دیر هرمز و همچنین ساعت موجود در قلعه پرتغالی‌های جزیره هرمز، (به قطر حدود ۸۰ سانتیمتر) پس از فتح آن جزیره به اصفهان آورده شد و در بالای این سردر نصب شد.

ابنيه تخریب شده

غير از ابنيه ای که اکنون موجودند، یادبودهای دیگری نیز در میدان نقش جهان وجود داشته که به تدریج کاربرد خود را از دست داده و از میان رفته اند. عمارت نقاره خانه، ساعت بزرگ میدان، سرستونهای مرمرین که احتمالاً از تخت جمشید شیراز به اصفهان آمده بودند (یکی به چهلستون منتقل شده و دیگری در موزه ایران باستان تهران قرار دارد)، ۱۱۰ عراده توپ اسپانیایی (غنیمت فتح جزیره هرمز به وسیله امام قلی خان) و میله قیق به ارتفاع چهل متر در مرکز میدان (که امروزه به کلی از میان رفته است) از آن جمله اند. همچنین در مجاورت مسجد شیخ لطف‌الله، مدرسه‌ای به نام مدرسه خواجه‌ملک (بعدها مدرسه شیخ لطف‌الله) وجود داشته که در زمان قاجاریه از میان رفته‌است.

فعالیت ها:

۱. حجره‌های دور تا دور میدان از گذشته‌های دور به فروش صنایع دستی اشتغال دارند. اگرچه در سال‌های اخیر ورود صنایع دستی چینی و پاکستانی موجب کاهش رونق فروش صنایع دستی اصیل ایرانی شده بود، ولی با موانع قانونی به تدریج فروش صنایع دستی خارجی در این حجره‌ها محدودتر شده‌است. در حال حاضر خطر تغییر کاربری این فروشگاه‌ها از صنایع دستی به اسباب بازی و خوراکی، هویت میدان را تهدید می‌نماید. به همین لحاظ مقرر گردیده تا در سال ۱۳۸۹، پرونده ثبت ملی و جهانی صنایع دستی میدان نقش جهان تشکیل گردد. گاه خود میدان نقش جهان نیز دستمایه هنر هنرمندان قرار گرفته‌است دور تا دور میدان را غرفه‌های دو اشکوبه احاطه کرده‌اند. در این غرفه‌ها از آن روزگار تا کنون انواع صنایع دستی و سوغات اصفهان به مسافران و گردشگران عرضه می‌شود.

۲. انجام هنرهای دستی در بازارهای میدان مانند مسگری، معرق کاری، مینا کاری، خاتم کاری و...

۳. فعالیت های تفریحی مانند درشکه سواری

۴. برگزاری سخنرانی ها، نماز جمعه، مراسم سوگواری، جشن ها و اعیاد ملی و مذهبی و راهپیمایی ها

۵. استفاده از حوض وسط میدان و فضای سبز اطراف آن توسط مردم به عنوان پارک و گذران اوقات فراغت

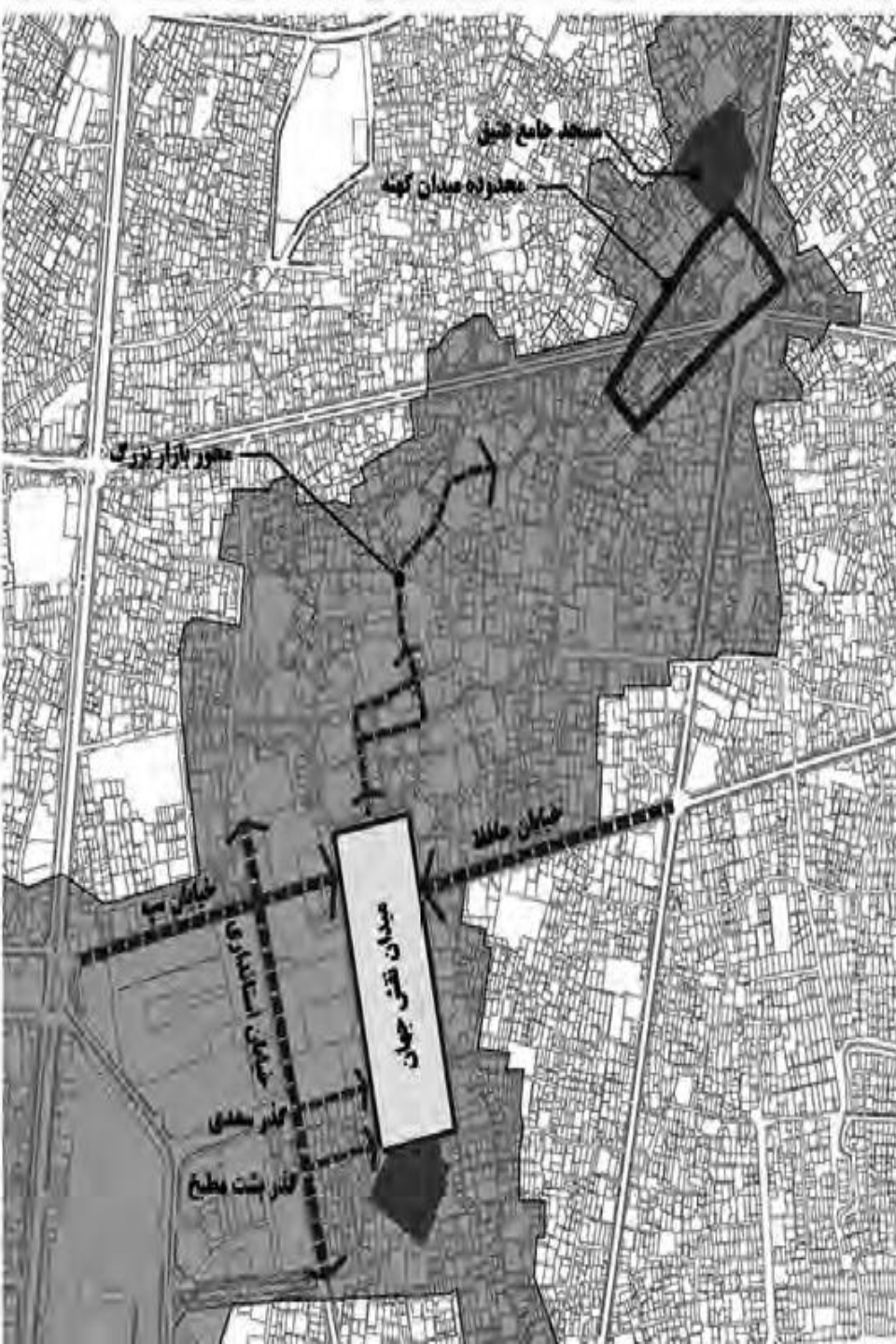
اقدامات انجام شده در جهت حفظ بافت تاریخی میدان

۱. ایجاد محدودیت در دسترسی سواره به میدان
۲. جلوگیری از بلندمرتبه سازی در خیابان های اطراف میدان مانند برج جهان نما
۳. مرمت ۴ عنصر اصلی میدان
۴. تلاش در جهت اختصاص غرفه های سرتاسر میدان و بازارهای آن، تنها به فروش صنایع دستی و سوغات اصفهان
۵. وجود درشکه برای گردش در میدان (نماد حمل و نقل قدیمی)
۶. عدم استفاده ی مذهبی از مساجد و حفظ آنها تنها برای بازدید و جذب توریست

چه مشکلات و معضلاتی بافت تاریخی میدان نقش جهان را تهدید می کند؟

- احداث خیابانی به عرض ۱۶ متر موازی با میدان ،نزدیک به مسجد شیخ لطف الله به منظور ایجاد دسترسی محلی:در مسیر این خیابان تعداد زیادی از بناهای واجد ارزش تاریخی وجود دارد که با احداث این خیابان نه تنها این بناها بلکه بافت قدیمی این بخش از شهر اصفهان نیز از بین میرود.
- به علت نوسانات نرخ دلار فروش صنایع دستی و سوغات اصفهان در بازارهای میدان رو به افول است.
- ریزش کاشی های گنبد و نم کشیدن دیوارهای مسجد امام
- طولانی شدن مرمت کاخ عالی قاپو و رها کردن آن

بر هم خوردن نظام حرکتی تاریخی برای دسترسی به میدان نقش جهان: در گذشته بازار مهمترین محور حرکتی متصل به میدان نقش جهان بوده که دسترسی به میدان را ممکن میساخته است. در دوره پهلوی به دلیل احداث شبکه سواره و خیابانهای متعدد در محدوده بافت تاریخی، تحولات زیادی در نظام دسترسی به میدان بوجود آمد.

از بین رفتن اهمیت بازار به عنوان محور دسترسی به میدان است. به عبارت دیگر شبکه سواره ای که در سراسر شهر به وجود آمد و از طریق دو خیابان حافظ و سپه به شرق و غرب میدان متصل شد، در سالهای بعد نقش اصلی را برای دسترسی مردم و گردشگران به این میدان بر عهده گرفت.

وضعیت دسترسی پیاده عمومی و گردشگری به میدان نقش جهان در وضع کنونی.

بنابراین از این دوره به بعد بسیاری گردشگران ورود به میدان را از ورودی های غربی و شرقی تجربه میکنند که این امر بر تجربه ورود گردشگر به میدان تاثیر نامطلوبی گذاشته است. زیرا منظر ورودی های غربی و شرقی ارزشهای معنایی و زیبایی شناختی میدان را دربرنمی گیرند.

خصوصاً اینکه تنها ورودی مهم این بخشها یعنی گذر عالی قاپو در گذشته مهمترین ورودی حکومتی میدان از غرب بوده است، در سالهای اخیر مسدود شده است. در این حالت نقش اصلی سردر قیصریه برخلاف گذشته، تنها به ورودی بازار قیصریه از میدان تغییر یافته است.

منظر ورودی میدان از خیابان حافظ
(مهمترین ورودی شرقی
میدان)

اغتشاشات و موانع بصری در فضای باز میدان

منظر کنونی ورودی میدان که به دلیل مداخلات صورت گرفته، از
تشخص عناصر منظرساز آن کاسته شده است

پروژه های مرمت شهری در میدان

مهمترین اهداف		پروژه
فرهنگی-مذهبی	اجتماعی	
هماهنگی و هم پیوندی عناصر کالبدی با ارزش های فرهنگی و مذهبی در پیوند با میدان	<ul style="list-style-type: none"> - تجهیز عناصر چهارگانه دور میدان - ایجاد علاقه مندی در مردم جهت همراهی با تحولات - حفظ پیوندهای ذهنی با بافت تاریخی - مشارکت مردمی 	طرح بهسازی و نوسازی میدان
تغییر و ارتقای رفتار فرهنگی مردم	<ul style="list-style-type: none"> -افزایش امنیت اجتماعی -خروج معتادان از محل های پرت میدان -جذب توریست 	ایمن سازی میدان
<ul style="list-style-type: none"> - بیان سابقه حیات تاریخی شهر - ایجاد قطب فرهنگی- پذیرایی در محله -حفظ ابنیه با ارزش مذهبی بافت 	<ul style="list-style-type: none"> -رونق فعالیت های شهری هم شان با محیط -حفظ و بازیابی هویت اصیل شهر -حفظ و احیای ارزش های موجود -آماده سازی شرایط برای جلب گردشگر 	حفظ حیات میدان به عنوان یک فضای شهری

انجام مطالعات و تهیه طرح های ویژه نوسازی، یکی از ضرورت های اصلی برای نوسازی بافت های تاریخی و فرسوده

ضرورت تهیه طرح ویژه نوسازی در بافت های فرسوده شهری در برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و تاکید بر ارزیابی و تصویب آنها خارج از نوبت، خاطرنشان شده و در برنامه پنجم توسعه نیز اولویت بندی این طرحها مورد توجه قرار گرفته است.

مدیران شهری و تحقق پذیری طرح های توسعه شهری (به ویژه طرح های نوسازی بافت های فرسوده)

با بررسی اقدامات و تصمیمات مدیریت شهری می توان نتیجه گرفت مسایل و مشکلات متعدد در این حوزه، منجر به عدم تحقق طرح ها و برنامه های شهری شده است و نهایتا چیزی جز گذر و استمرار زمان و افزایش شتابدار فرسودگی حاصل نشده است. اقدامات انجام شده در ۳ دهه اخیر در شهرسازی، حتی فاقد الگوهای فکری تبیین شده و براساس نگرش اقتضایی به صورت تلویحی و برداشتهای شخصی مجریان انجام گرفته است.

پیشنهادات طرح تفصیلی اصفهان در خصوص تحقق طرحهای نوسازی بافت فرسوده

- ◉ اولویت داشتن حل مسائل و مشکلات بافت فرسوده (زمان بر و بلند مدت) بر اجرای پروژه های عمرانی (صریح و کوتاه مدت)
- ◉ احترام به نظرات کارشناسی متخصصین و استفاده از آن در جهت ارتقای کیفی و اجرایی تر شدن این طرح ها
- ◉ اعتقاد مدیران و پایبندی آنها به طرح ها و برنامه های مصوب
- ◉ باور مدیران به اینکه بافتهای تاریخی شهر از سرمایه های ملی به شمار میروند.

معرفی شهر لندن

لندن پایتخت انگلستان و بریتانیا است. همچنین بزرگترین و پرجمعیت ترین شهر در بریتانیا و بزرگترین ناحیه شهری از نظر مساحت در اروپاست. این شهرکه در کنار رود تایمز قرار دارد دارای قدمتی ۲۰۰۰ ساله است که به دوران روم باستان برمیگردد. مساحت شهر نزدیک به يك هزار و پانصد کیلومتر مربع است و جمعیت آن به هفت میلیون نفر می رسد.

لندن از جمله شهر هایی است که شهر داری آن به همراه سازمان های غیر دولتی و نهادهای مختلف مردمی در تلاش برای حفظ و نگهداری این شهر است. لندن دارای پنج منطقه است. بافت مدرن و قدیمی شهر در کنار هم قرار گرفته اند. هر چند برخی از کارشناسان معتقدند شهر داری لندن باید دقت بیشتری در حفظ بافت قدیمی داشته باشد.

این شهر به عنوان پرجمعیت ترین شهر در اتحادیه اروپا شمرده می شود و یکی از مراکز تجاری، مالی و فرهنگی عمده در جهان است و تاثیر فراوانی در سیاست، آموزش و پرورش، سرگرمی، رسانه ها، معماری و هنر دارد. ۴ مکان شکوهمند و باستانی شهر عبارتند از: کلیسای باستانی مارگارت، برج لندن، برج ساعت، روستای گرینویچ، کاخ و باغ سلطنتی.

کلیسا مارگارت

برج ساعت و کاخ وست مینستر

دهکده گرینویچ

روزگارنو

دهکده

برج لندن

چشم لندن

سایر بناها

برج شارڈ لندن

سیتی لندن : بافتی تاریخی در دل لندن

سیتی لندن به انگلیسی: (City of London) شهری مستقل درون شهر لندن است. سیتی هسته تاریخی لندن است. سیتی لندن توسط شرکت سیتی لندن اداره می‌شود که به نسبت دولتهای محلی دارای قدرت بسیار زیاد و منحصر به فردی نظیر تشکیل پلیس مستقل است. محله سیتی لندن قلب فعالیتهای اقتصادی بریتانیا است و در قرن ۱۹ مرکز فعالیتهای اقتصادی تمامی دنیا بوده است. سیتی جمعیتی در حدود ۱۰ هزار نفر دارد، اما نزدیک ۳۳۰،۰۰۰ نفر در آن کار می‌کنند که بیشتر آنها در بخش خدمات مالی فعال هستند.

تاریخچه

تاریخچه این محله به تاسیس شهر لندن بازمیگردد. در حدود سال ۴۷ میلادی این مرکز به عنوان مرکز تجاری در زمان حضور رومیها در انگلیس بود. در زمان اوج خود این مرکز دارای جمعیتی حدود ۴۵۰۰۰ تا ۶۰۰۰۰ نفر بود. رومیها دیوار لندن را در بین سالهای ۱۹۰ تا ۲۲۵ میلادی ساختند. دیوارهایی که رومیها ساختند تقریباً با دیوارهای امروزی سیتی لندن یکسان است.

موقعیت سیتی لندن در لندن بزرگ

شورش‌های بسیاری در قرن ۳ و ۴ میلادی رخ داد. در سال ۴۱۰ میلادی رومیها به صورت کامل از بریتانیا خارج شدند. بیشتر ساختمانها مخروبه شد و مرکز تجارت به لندنویک در غرب منتقل شد. در قرن ۱۰ و ۱۱ میلادی به تدریج مرکز تجارت به سیتی لندن بازگشت. بعد از پیروزی ویلیام اول او موفق نشد این شهر را تسخیر کند. در نهایت او با ساکنین آن به توافقی رسید و خودمختاری به آنان بخشید. او سه قلعه در نزدیکی این شهر ساخت تا ساکنان آن را تحت کنترل خود داشته باشد

سیتی چندین بار در طول تاریخ در آتش سوخته است که مهمترین آنها در سالهای ۱۱۲۳ میلادی و ۱۶۶۶ میلادی اتفاق افتاده است. در قرن ۱۶ میلادی سیتی لندن به مهمترین مرکز بانکداری، تجارت بین‌المللی و معاملات تبدیل شد. صرافی رویال در سال ۱۵۶۵ توسط سر توماس گرشم ایجاد شد. در سال ۱۷۰۸ کلیسای سنت پال ایجاد گردید. در سال ۱۷۳۴ بانک انگلستان به این شهر نقل مکان کرد. در قرن ۱۸ این شهر نقش مهمی در تامین و مدیریت منابع مالی امپراطوری بریتانیا داشت. قرن ۱۹ باعث گسترش بیشتر این شهر شد.

آثار تاریخی شهر که باعث حفظ بافت تاریخی آن شده اند :

۱. موزه ها

• موزه ویکتوریا آلبرت

اینجا یکی از موزه های معروف لندن است که نام آن از ترکیب نام ملکه ویکتوریا و همسرش آلبرت گرفته شده است. در سال ۱۸۵۰ به دستور آلبرت نمایشگاه مصنوعات جدید و اختراعاتی در لندن برپا شد. در آن نمایشگاه از تمامی دنیا مخترعان، ساخته های جدید خود را به لندن آورده بودند. هدف این نمایشگاه ایجاد یک محیط آموزشی برای مدارس و دانشگاه ها بود که تا حد زیادی هم توانست به هدفش برسد. پس از اتمام نمایشگاه به دستور آلبرت به جای آن این موزه بنا شد.

• موزه تاریخ طبیعی

جدای از دیدن شگفتیهای موزه تاریخ طبیعی لندن، بنای این موزه هم در نوع خود یکی از شاهکارهای معماری محسوب میشود و این موضوع نشان دهنده ارزشی است که آنها برای بناهای خود قایل هستند.

۲. کاخ ها

○ کاخ وینزور

snvam@yahoo.com

جالب است بدانید که بخشی از کاخ چند سال پیش آتش گرفت و هزینه بازسازی آن ۴۰ میلیون پوند برآورد شد. دولت و مجلس پرداخت هزینه بازسازی را نپذیرفتند و آن را برعهده خاندان سلطنتی گذاشتند!!! (مقایسه کنید با کشور خودمان)... آنها هم مجبور شدند برای اینکه هزینه تامین شود بخشی از کاخ که قبلا قابل بازدید نبود را برای عموم باز کنند و در ازای آن بلیط تهیه کنند. واقعا جای درس و عبرت دارد که دولت حاضر نشد از جیب ملت خرج بازسازی کاخ را بپردازد. هنوز که هنوز است تعمیر کاخ به پایان نرسیده است چون هنوز هزینه کامل آن تهیه نشده است.!!!!

این کاخ در ابتدا یک قلعه نظامی بود که توسط ویلیام فاتح در سال ۱۰۶۶ ساخته شد. در قرون وسطی علاوه بر استفاده نظامی محل زندگی شاه و ملکه هم شد. وینزور بزرگترین قلعه مسکونی در کل اروپاست و امروزه نیز ملکه الیزابت دوم بیشتر زمانهای خود را در این کاخ میگذرانند. در قرون وسطی جنگهای صلیبی که بین مسلمین و مسیحیان بود رخ داد. از آن زمان به بعد کلیسا در سلطنت انگلیس رخنه زیادی کرد. در معماری ساختمانهای قدیمی نقوش و مجسمه های مذهبی به وفور دیده میشود. در انگلستان به ظاهر هم شده دین را از سیاست جدا نمیکنند و ملکه خود را ملزم به رفتن کلیسا هر یکشنبه میداند به همین دلیل در هر کاخ یک کلیسا هم قرار دارد.

snvam@yahoo.com

◎ کاخ باکینگھام

از قرن ۱۱ به بعد محل زندگی ملکه های مختلف انگلستان بوده و امروزه نیز یکی از کاخهای مسکونی ملکه الیزابت محسوب میشود. کل خانواده ملکه ساکن اینجا هستند اما خود او در ساختمان شمالی کاخ زندگی میکند.

کاخ در خیابان ؛ د مال؛ قرار دارد پارک ؛ سنت جیم؛ و ؛ گرین پارک؛ آن را احاطه کرده اند. مقابل در اصلی میدان وسیعی قرار دارد که در وسط آن مجسمه ای طلایی از ملکه ویکتوریا دیده میشود.

۳. مراکز خرید

اینجا فروشگاه هروت در قلب لندن است که میشود گفت که معروفترین فروشگاه لندن محسوب میشه. عمده شهرت این فروشگاه به خاطر پرنسس دایاناست. صاحب این فروشگاه یک مرد میلیاردی مصری به نام محمد الفاهد است. در گذشته او از وسیع مالی زیادی برخوردار نبوده و اینجا تنها یک سوپر مارکت مواد غذایی محسوب میشده اما به مرور بر اثر تلاشهای زیاد فاهد این فروشگاه پیشرفت کرده و به یکی از مهم ترین و مجلل ترین فروشگاه های جهان تبدیل میشود. به طوریکه افراد بسیار مهم و ثروتمند و هنرپیشه های سرشناس مشتری آن میشوند.

snvam@yahoo.com

snvam@yahoo.com

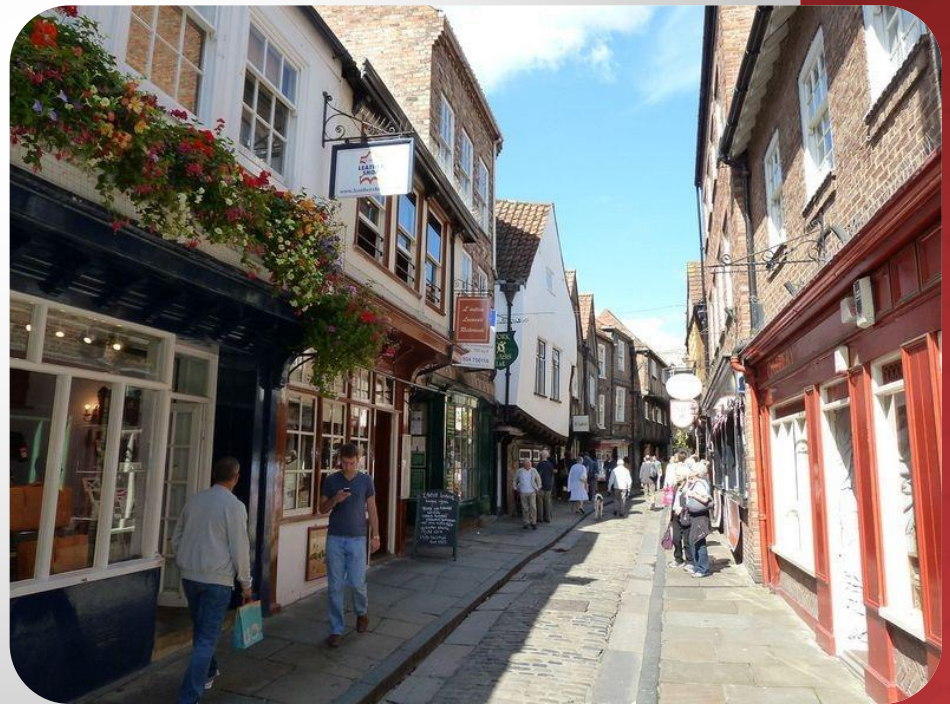
۴. میدان

○ اینجا میدان ترافلگار است و این هم مجسمه لرد نلسون است یکی دیگر از قهرمانان ملی انگلیس در جنگ علیه ناپلئون . از سال ۱۸۰۱ تا ۱۸۱۵ انگلیس درگیر جنگ با ناپلئون بود. از اونجایی که بریتانیا نیروی دریایی قویتری داشت در بیشتر جنگهای دریایی میتوانست به پیروزی برسد. نلسون هم یک فرمانده دریایی بود که در جنگ ترافلگار بر علیه ناپلئون رشادتهای زیادی کرد و یک چشم و یک پای خود را هم از دست داد .

بخشی از بافت تاریخی شهر لندن

خیابان شمبلز، یکی از خیابان های مشهور شهر لندن انگلستان است که به واسطه حفظ شدن بافت تاریخی آن که از دوران قرون وسطی در آن به جا مانده در این کشور شهرت خاصی داشته و تقریبا تمامی گردشگرانی که از این شهر دیدن می کنند، به این خیابان نیز مراجعه می کنند.

پیشرفت شگرف شهرسازی در لندن (حفظ هسته تاریخی)

St paul's cathedral

روزگار نه
روزگار

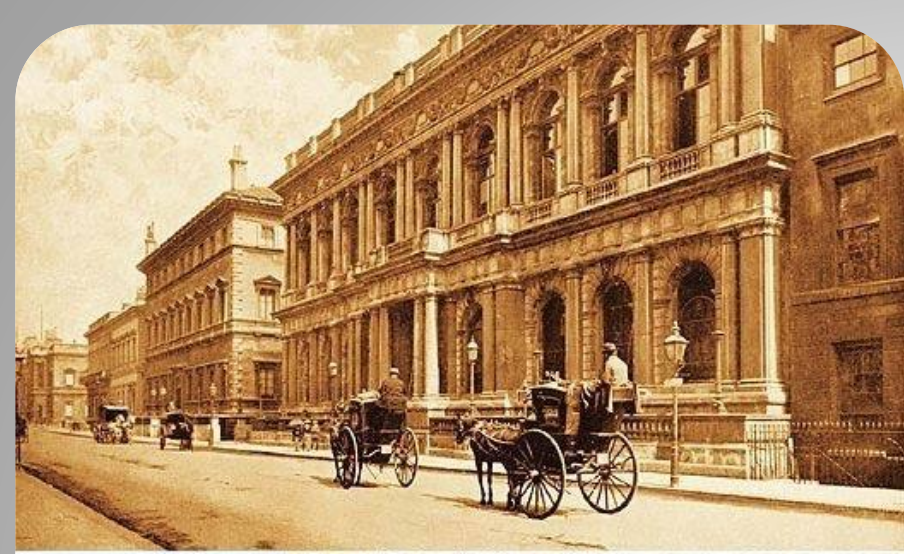
روزگار نه
روزگار

روزگار تہ
روزگار تہ

روزگار تہ

روزگار نه

دگر دگر

روزگار نه

روزگار نه

پروژه های موجود برای بافت حفظ تاریخی شهر

مهمترین اهداف		پروژه
فرهنگی-مذهبی	اجتماعی	
توسعه گردشگری	-مشارکت عظیم اقشار اجتماعی و دست اندرکاران -حضور مردم به عنوان عاملی برای ایجاد محیطی زنده -دادن جانی تازه به خیابانها ی محله	بازآفرینی در مرکز شهرلندن
تقویت ارزش های فرهنگی و بومی که لازمه گسترش صنعت جهانگردی است.	تقویت حیات اجتماعی قدیم شهر	حفاظت، تعمیر و نگهداری از بافت و عناصر متشکله ی آن
تقویت ارزش های فرهنگی و بومی که لازمه گسترش صنعت جهانگردی است.	تداوم زندگی در بافت	حفاظت و بهسازی شهری،
احساسی از پیوستگی به سنت ها و تاریخ محله	افزایش توان اجتماعی منطقه در ارتباط با کل شهر	بازسازی منطقه چپ ساید لندن

تفاوت در توجه به بافت های تاریخی در ایران و کشورهای توسعه یافته

- ◉ توجه به مرمت با مشارکت اجتماعی بیش از ایران
- ◉ سعی در مشارکت دادن افراد و نهادهای مختلف (مطابق با نیاز) در طرح های مرمتی و در مباحث مختلف از برنامه تا ساخت و نگهداری
- ◉ قرار گرفتن در کانون توجهات ملی و بین المللی در کشورهای پیشرفته مانند انگلیس به عنوان یکی از اهداف اجتماعی
- ◉ در کشورهای پیشرفته، توجه به تغییر این نوع ذهنیت درباره بافت های تاریخی که احساس ذهنی مبنی بر ویرانگی، نامناسب بودن و فاقد حیات اجتماعی بودن است ، بسیار مهم بوده است.
- ◉ توجه به ایجاد روح وحدت در میان مشاغل یا گروه های خاصی از جامعه بافت های تاریخی از یکسو به لحاظ اقتصادی ولی از سوی دیگر به عنوان یک هدف اجتماعی در کشورهای پیشرفته

○ مهیا کردن شرایط اجتماعی برای پذیرش گردشگر به عنوان یک هدف قابل توجه اجتماعی تنها در نمونه های ایرانی مورد نظر است و در دیگر نمونه ها و دیگر کشورها، این موضوع در حوزه اجتماعی کمتر مورد توجه بوده است . آماده کردن شرایط اجتماعی و بعضاً سیاسی در کشور ایران به عنوان موضوعی خاص و ویژه مورد توجه است.

○ در حوزه فرهنگی مسائلی مانند حفاظت کامل از بافت قدیمی و اعطای نقش عمده به گردشگری، تجدید حیات فضاهای با ارزش، باززنده سازی و تجدید ارزش نوسازی و مرمت، و ... موضوعات مشابهی هستند که در کشورهای مختلف (با تغییر میزان حساسیت) وجود دارد. به طور کلی رویکردهای مرمت شهری در کشورهای مختلف از لحاظ روش مداخله را، می توان طبق جدول زیر جمع بندی نمود:

مقایسه تطبیقی اهداف اجتماعی در پروژه های مرمت شهری

هدف	کشورهای توسعه یافته	کشورهای در حال توسعه	ایران
مشارکت	روش مستقیم	روش غیر مستقیم	مشارکت صرفاً مالی
جهانگردی	تاکید بر توریسم اجتماعی و فرهنگی	رونق صنعت توریسم	درآمدزایی حداکثری
ساکنان بافت	حفظ ساکنان	حفظ ساکنان	جابجایی مردم و تخریب بافت
توجهات ملی و بین المللی	قرار گرفتن در کانون توجهات	مورد تاکید نبوده	مورد تاکید نبوده
تغییر ذهنیت ساکنین نسبت به زوال بافت	مورد تاکید بوده	توجه نشده	توجه نشده
تقویت ارزش های بومی	حیات مدنی بافت	ایجاد غرور شهروندی	ایجاد غرور شهروندی

منابع :

- ◉ حمیدرضا شایان ، حامد کامل نیا ، حجت وثاق، بررسی نقش و جایگاه معیارهای اجتماعی در تحقق پذیری مرمت بافت های باارزش تاریخی
- ◉ مسعود شفیعی دستجردی،نوسازی بافت های فرسوده و ضرورت تغییر نگرش در تهیه و اجرای طرح های جامع و تفصیلی(نمونه موردی:شهر اصفهان)،شماره ۲۴،سال دهم،بهار ۱۳۹۲
- ◉ ماهنامه اطلاع رسانی، آموزشی و پژوهشی، محور اصلي: بهسازی و نوسازی بافت های فرسوده شهری، شماره پنجاه وچهارم - دي ۱۳۸۹
- ◉ علی شهابی نژاد ، بهناز امین زاده،منظر ورودی میدان نقش جهان اصفهان،ارزشها و مسئله ها،نشریه هنرهای زیبا-معماری و شهرسازی-دوره۱۷-شماره۱-بهار۱۳۹۱
- ◉ حمیدرضا وارثی،تحلیلی از وضعیت بافت تاریخی شهر اصفهان،فصلنامه فرهنگ اصفهان
- ◉ حبیب الله طاهرخانی،محمد مهدی متوسلی،مدیریت بافت تاریخی شهرهای ایران(چالش ها و راهبردها)